

Андрей Циганков

Александр Панарін як дзеркало російської революції

Резюме. Цю статтю присвячено еволюції ідей російського філософа і публіциста Александра Панаріна, чий світогляд за одне десятиріччя пройшов стрімку еволюцію від ліберального західництва до вкрай консервативного євразійства. Автор не лише простежує ті зміни, яких зазнали ідеї філософа, але також намагається знайти відповідь на питання, що ж змусило Панаріна пройти такий суперечливий шлях. Серед можливих причин зазначаються розчарування змінами у пострадянській Росії, негативна, на думку філософа, роль Заходу у цих процесах і темперамент самого Панаріна. Також у статті зроблено спробу виокремити уроки цього явища, типового для багатьох російських інтелектуалів, що пережили радикальну трансформацію своїх ідей від лібералізму до консервативного “почвенічества”.

Ключові слова: російська революція, цивілізаційний процес, національний лібералізм, західництво, вестернізм, євразійство, ідеологія відродження.

Повний текст статті доступний російською мовою.